

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Antagande Planeringsstrategi för Borås 2024

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Planeringsstrategi för Borås 2024 i enlighet med plan- och bygglagen 3 kap 23§.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ett arbete med ny översiktsplan ska initieras.

Sammanfattning

~~Den samlade~~ Bedömningen är att nu gällande översiktsplan, antagen 12 april 2018, fungerar för handläggning och myndighetsutövning ~~tills vidare. Dock har det skett stora samhällsförändringar sedan antagandet som innebär att en ny översiktsplan behöver tas fram för bättre efterlevnad. I Borås under de kommande fyra åren. En ny översiktsplan behöver, i dagsläget, inte tas fram.~~

~~Dock behöver en planeringsstrategi antas senast 11 september 2024, för att kommunen inte ska försättas i ett läge där myndighetsutövning, som detaljplanering, förhandsbesked och bygglov försvåras.~~

För att uppnå översiktsplanens intentioner har ett antal uppdrag identifierats. En del uppdrag gavs i nuvarande översiktsplan och en del tillkommer genom detta beslut. Kommunens fortsatta översiktsplanearbete kommer fokusera på att genomföra följande uppdrag. ~~Dock ska färdigställande av pågående uppdrag prioriteras fram till dess att en ny översiktsplan är antagen och nya uppdrag sedan utformas utefter den nya översiktsplanen.:~~

- Färdigställa Grönområdesplan
- Färdigställa Trafikplan
- Färdigställa utredning för omlastningscentral väg/ järnväg för gods
- Färdigställa utredning för långsiktig dricksvattenförsörjning
- Nytt uppdrag: Uppdaterad befolkningsprognos med konsekvenser
- Nytt uppdrag: Nya järnvägen och stationen

- Nytt uppdrag: Verksamhetsområden (industri/företagsmark)
- Nytt uppdrag: Framtida näringsliv och handel
- Nytt uppdrag: Energiplan
- Nytt uppdrag: Blåplan
- Nytt uppdrag: Fördjupad översiktsplan (FÖP) för en av Borås serviceorter
- Nytt uppdrag: Hållbar utveckling i mindre orter och på landsbygd
- Påbörja bedömning av sociala konsekvenser av stadens fysiska planering

Planeringsstrategin upphör att gälla senast 24 september 2028, eller tidigare när den ersätts av en ny **Översiktsplan samt** planeringsstrategi.

Bakgrund

Enligt en lagändring i plan- och bygglagen (PBL) år 2020 måste en planeringsstrategi för översiktsplanen tas fram varje mandatperiod. Planeringsstrategin kan liknas vid en handlingsplan för översiktsplanen. Kommunfullmäktige tar i denna ställning till översiktsplanens aktualitet och det fortsatta översiktsplanarbetet och vilka åtgärder som föreslås i översiktsplaneringen. Kommunfullmäktige ska också bedöma om översiktsplanen är aktuell i relation till ändrade förutsättningar samt eventuella lagändringar. Till sin hjälp har kommunen bland annat ett yttrande från Länsstyrelsen. Det är översiktsplanen i dess helhet som ska bedömas.

Beslut om planeringsstrategin innebär ingen ändring av översiktsplanen utan talar enbart om vad kommunen ska fokusera på i översiktsplanarbetet och om det finns delar av översiktsplanen som behöver ändras.

Om kommunen inte har en antagen planeringsstrategi 11 september 2024 anses översiktsplanen vara inaktuell. Att inte ha en aktuell översiktsplan försvårar myndighetsutövningen, som detaljplanering, förhandsbesked och bygglov, då kommunen inte kan visa på långsiktiga tankar om markanvändningen. Exempelvis kommer då alla detaljplaner behöva handläggas med utökat förfarande och antas i kommunfullmäktige. Länsstyrelsen kan förelägga kommunen att ta fram en aktuell översiktsplan.

Arbetsprocessen

Utvärderingen, som pågick 2022-2023, studerade hur ändrade förutsättningar i omvärlden och nya lagar påverkar översiktsplanen. Omvärldsspaningen ingick i länsstyrelsens underlag. Sedan översiktsplanen antogs 2018 har stora förändringar inträffat, så som pandemin, krigsutbrottet i Ukraina, NATO-medlemskap, en oroligare världsekonomi och en minskad befolkningsökning i Sverige. Det visar behovet av en kontinuerlig, översiktlig planering och organisation som kan hantera förändrade förutsättningar. I utvärderingen gjordes en detaljerad genomgång av översiktsplanen och i vilken mån Borås arbetat i den inriktning som anges.

Delar av översiktsplanens mål följs, men en ny Översiktsplan skulle ge bättre förutsättningar att kunna efterlevas. Kommunstyrelsen anser därför att en ny översiktsplan ska tas fram.

För att inte försätta kommunen i ett läge där översiktsplanen förklaras inaktuell av Länsstyrelsen, om inte en planeringsstrategi är antagen senast 11 september 2024, anser dock Kommunstyrelsen att en planeringsstrategi behöver antas för nuvarande översiktsplan tills en ny översiktsplan är utarbetad och antagen. Att arbeta utan en aktuell översiktsplan under de år det tar att ta fram en ny översiktsplan skulle försena många processer.

Tjänstepersoner fick svara på hur väl översiktsplanen fungerar vid handläggning. Utvärderingen var underlag för planeringsstrategin. Resultatet är sammanställt i separat bilaga.

Ytterligare en del av utvärderingen var att följa upp de uppdrag som finns i översiktsplanen. De flesta uppdrag är påbörjade eller genomförda. Endast ett är inte påbörjat. Resultatet är sammanställt i en bilaga.

Den politiska beslutsprocessen inleddes hösten 2023. En politisk styrgrupp, utsedd av Kommunstyrelsen, träffades regelbundet och ledde arbetet med planeringsstrategin. Med tjänstepersonernas rekommendationer som grund har den politiska styrgruppen haft visst inflytande över planeringsstrategins innehåll, nya uppdrag samt prioriteringen av dessa. Alla partiernas politiska inriktningar har inte kunnat tillgodoses.

Slutsatser

Inför framtagandet av planeringsstrategin utvärderades nuvarande översiktsplan i relation till ändrade förutsättningar, lagändringar, användbarhet och efterlevnad. Slutsatsen är att nuvarande översiktsplan anses fungera som stöd vid handläggning och myndighetsutövning fram till dess att en ny översiktsplan har utarbetats och antagits. Delar av översiktsplanens mål följs, dock skulle en ny översiktsplan ge bättre förutsättningar att kunna efterlevas.

Kommunstyrelsen bedömer dels att delar av innehållet i gällande Översiktsplan inte återspeglar rådande majoritetsförhållande i Borås politiska församling, dels är bland annat den befolkningsprognos som låg till grund vid framtagandet av Översiktsplanen inte längre aktuell.

Vidare har flera viktiga frågor inte omhändertagits, som i stället föreslås kompletteras genom särskilda utredningar. Flera av dessa utredningar skulle komma att påverka Översiktsplanens grundläggande resonemang, och därigenom även dess slutsatser, vilka även kräver en bredare förankring hos kommuninvånarna och medlemmar i kommunen.

Det finns behov av kontinuerlig utbildning om **nuvarande** översiktsplan **samt framtida översiktsplan** och att översiktsplanen är lättillgänglig.

Beslutsunderlag

1. Planeringsstrategi för Borås 2024, 2024-04-16
2. Bilaga Detta är en Planeringsstrategi, 2024-04-15
3. Bilaga Uppdrag och tidsplan för planeringsstrategi 2024, 2024-04-15
3. Bilaga Utvärdering av översiktsplanen inför planeringsstrategi 2024, 2024-04-15
4. Bilaga Uppföljning av översiktsplanens uppdrag inför planeringsstrategi 2024, 2024-04-15
3. Bilaga Länsstyrelsens yttrande över Borås intressen för översiktsplanens aktualitet, 2022-05-20

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Boverket, registraturen@boverket.se
2. Länsstyrelsen, vastragotaland@lansstyrelsen.se
3. Västra Götalandsregionen, miljo-och.regionutvecklingsnamnd@vgregion.se
4. Vårgårda kommun, kommunen@vargarda.se
5. Ulricehamns kommun, kommun@ulricehamn.se
6. Marks kommun, ks@mark.se
7. Bollebygds kommun, kommunen@bollebygd.se
8. Herrljunga kommun, Herrljunga.Kommun@herrljunga.se
9. Svenljunga kommun, kommun@svenljunga.se
10. Tranemo kommun, kommun@tranemo.se

För Kristdemokraterna
Helena Ishizaki

För Sverigedemokraterna
Andreas Exner

